

به نام خدا

آزمون درس ادبیات فارسی نوبت اول کلاس نهم دبیرستان شهید هاشمی نژاد ۱ (ده، ه، ا، ا.)

نام و نام خانوادگی: کلاس نهم: زمان: ۶۰ دقیقه تاریخ: نام دبیر: آقای فراستی

الف: متون نظم و نثر زیر را به فارسی روان معنا کنید: (۶)

۱ - ستودن نداند کس او را چو هست میان بندگی را ببايدت بست (۰/۷۵)

۲ - نعمت بار خدايا ز عدد بیرون است شکر انعام تو هرگز نکند شکر گزار (۰/۷۵)

۳ - همه یکدلانند ، یزدان شناس به نیکی ندارند از بد هراس (۰/۵)

۴ - گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور (۰/۵)

۵ - غنیمت شمر ، جز غنیمت مدان که باری است فرصت دگر بار نیست (۰/۵)

۶ - داعیه ای در باطن من پدید آمد که به هیچ وجه در آن حالت که اندر آن بودم راضی نتوانستم بود. (۰/۷۵)

۷ - بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر را. (۰/۵)

۸ - در محاوراتی که به حضور میان دو کس رود خوض ننماید. (۰/۵)

۹ - خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد. (۰/۵)

۱۰ - ای پیر، در موسم کهنسالی و فرتوتی کار ایام جوانی پیشه کرده ای. (۰/۵)

۱۱ - اندک اندک کار من بالا گرفت و ترقی کرد. (۰/۲۵)

ب: معنای لغاتی را که مشخص شده است بنویسید: (۲) پاسخ در جای خالی

۱ - و استراق سمع نکند ۲ - شو خطر کن ۳ - کنام پلنگان و شیران شود ۴ - در این بوم ویر زنده یک تن مباد

۵ - پایش از آن پویه درآمد زدست ۶ - صحبت هیچ کس را به کار نیاید ۷ - تو را دیرینه ایران زمین ۸ - متاع جوانی به بازار نیست

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶
۷ ۸

پ: درک مطلب و دانش های ادبی: (۶)

۱ - مفهوم عبارت «هریکی را آنچه به کار باید داد» در کدام گزینه آمده است؟ (۰/۵)

هر یک را کاری داده تا انجام دهند. هر یکی را آنچه لازم دارند، داده است.

هر یکی را آنچه تا ثروتمند شوند. هر یکی را وسیله ای داده تا کاری انجام دهند.

۲ - مطلب مقابل ، شرح حال کدام شاعر است؟ یک اثر وی را نام ببرید: (۰/۵) « از دانشمندان معروف سلجوقی که در فقه و حکمت سرآمد

روزگار خویش بود . وی در طابریان طوس درگذشت.»

نام شاعر: نام اثر:

۳ - کتابی است اخلاقی و تربیتی که نویسنده، آن را برای تربیت فرزندش نوشته است. (۰/۵) نام کتابنویسنده.....

۴ - کدام گزینه ها در باره آرایه ی داخل پرانتز تماماً صحیح است؟ (۰/۵)

- الف) نام تو رخصت رویش است و طراوت
ب) آسمان از شوق، دف می زد
ج) آینه چون نقش تو بنمود راست
د) همه کار ایام درس است و پند
- الف) نام تو را می شناسند (تناسب - تشخیص)
- ب) شط خرمشهر کف می زد (تضاد - تلمیح)
- ج) خودشکن آینه شکستن خطاست (تشبیه - تشخیص)
- د) دریغا که شاگرد هشیار نیست (تناسب - جناس)

۵ - کنایه در متن زیر را مشخص کرده و انرا توضیح دهید: (۰/۵)

« شد نفس آن دو همسال او تنگ تر از حادثه حال او »

۶ - کدام بیت با بیت مقابل قرابت معنایی بیشتری دارد. (۰/۵) «هر که در او گوهر دانایی است بر همه کاریش توانایی است»

- الف: دشمن دانا که غم جان بود
ب: توانا بود هر که دانا بود
ج: عاقبت اندیش ترین کودکی
د: بدان کوش تا زود دانا شوی
- الف: بهتر از آن دوست که نادان بود
- ب: دانش دل پیر برنا بود
- ج: دشمن او بود زایشان یکی
- د: چو دانا شوی زود والا شوی

۷ - کدام آرایه در متن مقابل وجود ندارد؟ (۰/۵) « دیدار یار غایب دانی چه ذوق دارد ابری که در بیابان بر تشنه ای ببارد»

- الف: تشبیه ب: تضاد ج: واج ارایه د: مراعات نظیر

۸ - پیام تأکید شده در عبارت زیر از کدام بیت سعدی دریافت می شود؟ (۰/۵)

« صداهای موسیقی، آوازهای پرنده و نغمه های پر شور طبیعت را بشنوید، چنانکه گویی فردا ناشنوا خواهید شد. هر چیزی را که می خواهید لمس کنید طوری باشد که گویی فردا حس لامسه خود را از دست خواهید داد.»

- الف: باد بهاری وزید از طرف مرغزار (دشت و دمن) باز به گردون رسید ناله هر مرغ زار
- ب: خیز و غنیمت شمر جنبش باد ربیع ناله موزون مرغ، بوی خوش لاله زار
- ج: شاخ که با میوه هاست سنگ به پا می خورد بید مگر فارغ است از ستم نابه کار
- د: هر گل و برگی که هست یاد خدا می کند بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار

۹ - دو واژه هم خانواده با کلمه « احزان » بنویسید: (۰/۵)

۱۰ - در عبارت زیر چند جمع مکسر وجود دارد؟ (۵۰)

« آن چه بر وی است، چون کوه و بیابان و نهرها و آن چه در کوه هاست از جواهر و و معادن و آن چه بر روی زمین است از انواع نباتات و حیوانات.»

- الف: ۲ ب: ۳ ج: ۴ د: ۵

۱۱ - چهار مقاله اثر کیست؟ (۰/۵)

- الف: ابن سینا ب: نظامی عروضی ج: خواجه نصیرالدین د: نظامی گنجوی

۱۲ - در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ (۰/۵)

- الف: در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش ها گر کند خوار مغیلان غم مخور
- ب: چون که مرا زین همه دشمن نهند تهمت این واقعه بر من نهند
- ج: حافظا در کنج فقر و خلوت شبهای تار تا بود وردت دعا و درس قرآن غم مخور
- د: به چشم بصیرت به خود در نگر تو را تا در آئینه زنگار نیست

دانش های زبانی (۴)

۱ - با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید:

« نمی دانم نامت را چه بگذارم. تویی از همه ی نام ها زیباتر و بهتر . سمت تو آسمانی ترین است. تو لحظه های غزل خیز و قصیده سازی . تو مهری ! تو خیالی!

الف: یک واژه مشتق و یک واژه مرکب را بنویسید: (۰/۵) مشتق مرکب.....

ب: فعل « بگذارم » چه نوع فعل مضارع است؟ (۰/۲۵)

ج: کلمات « نامت » در واژه ی « نامت » چه نقش دستوری دارد؟ (۰/۲۵)

د: یک صفت پیشین و نوع آن را بنویسید: (۰/۵)

ه: یک صفت سنجشی بنویسید: (۰/۲۵)

و: کلمه « آسمانی ترین » چه نقشی دارد؟ (۰/۲۵)

۲ - هسته های گروه اسمی را در دو مثال زیر مشخص کنید: (۰/۵)

این استاد بزرگ و توانمند
عالی ترین غذای فصل زمستان

۳ - دو گروه اسمی را در متن زیر که دارای وابسته هستند، مشخص کرده و نوع وابسته های گروه های اسمی (نوع پیشین یا پسین) آن ها را بنویسید: (۱)

این عالم خانه ی بزرگ خداست و فرش وی زمین است.

۴ - عبارت زیر چند جمله است؟ (۰/۲۵)

« این عجب تر است و چراغ وی ماه است و شعله وی آفتاب و قندیل های وی ستارگان و تو از عجایب این ، غافل ؛ که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد.»

الف: ۷ □ ب: ۸ □ ج: ۹ □ د: ۱۰ □

۵ - هسته گروه های اسمی در کدام گزینه غلط است؟ (۰/۲۵)

الف: در دیوان حافظ ابهام جایگاه ویژه ای دارد. ب: روی میز پر از مدادهای رنگی بود.

ج: صدای نفس های بریده بریده او را می شنیدم. د: صوت واژه ای است مانند دیگر واژه ها

خودارزیابی: (۱)

۱ - با توجه به بیت « پسر نوح با بدان بنشست خاندان نبوتش گم شد » چرا سعدی پسر نوح را با سگ اصحاب کهف ، مقایسه کرده است؟ (۰/۵)

۲ - هنگام سخن گفتن با دیگران به چه نکاتی باید توجه کرد؟ (دو مورد)؟ (۰/۵)

حفظ شعر: (۱)

جای خالی ابیات زیر را با کلمات مناسب پر کنید:

در فکر پاسخ بداد کرم خلوت نشسته ام زین روی.....

گرچه بس خطرناک است و مقصد بس بعید هیچ راهی نیست کان را نیست غم مخور